

ОБ'ЄКТИ ВСЕСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО ДАНІЇ ТА ЧИЛІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ВИКОРИСТАННЯ В ТУРИЗМІ

*Новобранець Катерина Олексіївна,
студентка 3 курсу спеціальності «Туризм»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: novobranets@krok.edu.ua*

*Уварова Ганна Шевкетівна,
к.пед.н., доцент, доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: hannaus@krok.edu.ua*

В останні роки на ринку туристичних послуг з'явилося чимало країн, які просувають свій туристичний продукт на основі використання об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. До таких країн належать й європейська країна Данія та південноамериканська Чилі. Обидві країни мають потужні і незвичайні туристичні ресурси, окремі з яких сьогодні є об'єктами Всесвітньої спадщини. Ці ресурси, з одного боку, відповідають основним вимогам щодо їх охорони на рівні державних законів і ЮНЕСКО, а з іншого, є тією невід'ємною складовою територій зазначених країн, які вдало включають їх у туристичні маршрути.

Королівство Данія – це унікальна країна Європи, що розташована на півострові Ютландія. Також до її складу входять понад 440 островів, архіпелаг, а також на правах автономії найбільший острів світу – Гренландія і Фарерські острови. Незважаючи на своє географічне положення, Данія інтенсивно розвиває туризм, як внутрішній, так і в'їзний.

Для данців усі туристичні об'єкти є привабливими під час подорожей. Населення країни зазвичай надає перевагу подорожам, що пов'язані з відвідуванням піщаних пляжів, величних крейдових скель, ландшафтних парків острова Мон, заповідним територіям. Серед них: Рунічні камені в Еллінзі, Мисливський пейзаж Північної Зеландії, Ваттове море, Стевнс Клінт. Усі ці об'єкти внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО [1]. Вони доступні насамперед для внутрішніх туристів Данії, серед яких переважають школярі і молодь, а також інші категорії внутрішніх туристів, які люблять подорожувати своєю країною.

Данці люблять і свою історію, тому залюбки відвідують музеї, замки, виставки. Цікавими є своєрідні дорожні знаки – таблички з квіткою. Ними позначені так звані «маршрути маргариток», які започаткувала нинішня королева Маргрете II, об'єднавши найцікавіші визначні місця країни, у тому числі й Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО [2].

Законом про охорону природи навколо об'єктів спадщини ЮНЕСКО встановлені захисні, так звані, буферні зони. Існує заборона на будь-яку діяльність, яка може порушити або пошкодити об'єкти. Наприклад, щоб захистити Рунічні камені від ерозії, навколо них створено скляну оболонку, щоб утримувати постійну температуру і вологість.

Навпаки, культурно-історичні об'єкти Данії привертають увагу іноземних туристів, хоча їх кількість в цій скандинавській країні не дуже значна – за даними UNWTO близько 12 млн. прибуттів у 2018 р. [3]. Туристичний потік до Данії формується переважно з туристів із сусідніх країн. Туристичним центром країни є Копенгаген, де пропонують пізнавальні туристичні послуги. Увагу туристів привертають пам'ятник Андерсену, скульптура Русалонька, палацовий комплекс Амалієнборг. Останній є претендентом для включення до Списку спадщини ЮНЕСКО.

Особливими атракціями відрізняються такі культурно-історичні об'єкти ЮНЕСКО як Собор Роскілле, замок Кронборг, Крістіансфельд. Ці архітектурно-історичні споруди привертають значну увагу іноземних туристів, оскільки розкривають окремі історичні етапи розвитку країни. Так, замок Кронборг як один з найбільш значущих замків епохи Відродження у Північній Європі, щорічно відвідує понад 200 тисяч іноземних туристів. Для туристів відкриті укріплення замку, численні кімнати і зали, королівські покої, підземні каземати, каплиця та Пороховий будинок.

Чилі – це країна Південної Америки, що розташована на крайньому заході материка і охоплює гірську систему Анд. За одними з тверджень назва країни перекладається як «край Землі». Сьогодні Чилі важко уявити краєм Землі, оскільки є досить затребуваною туристичною дестинацією. За даними UNWTO з 2010 р. кількість туристичних прибуттів до країни збільшилася втричі і становила у 2018 р. близько 6 млн [3].

Чилі, як і Данія, оголосила туризм пріоритетною сферою економіки на початку XXI ст. В'їзний туризм до країни формується, як і в Данії, переважно за рахунок сусідніх країн. Для підвищення туристичної привабливості в останні роки в Чилі розробили туристичні маршрути, які не обмежуються тільки столицею Сантьяго. Великий інтерес у іноземних туристів має маршрут, що включає о. Пасхи, зокрема, національний парк Рапа-Нуї, що включений до Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в 1995 р. Цікавим туристичним об'єктом в парку є стародавні статуї моаї. За твердженням дослідників усі статуї зроблені із застиглої вулканічної породи або спресованого вулканічного попелу. Привертає туристів й історичне місто та порт Чилі – Вальпараїсо, історичний квартал якого з 2003 р. є об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО [4]. Взагалі місто насичене неординарними музеями, численними пішохідними доріжками, сходами і фунікулерами. А ще у Вальпараїсо багато цікавих біосоціальних ресурсів, місць пов'язаних з життям і діяльністю видатних постатей. Усе це – додаткові «бонуси» для туристів, які потрапляють в порт.

Туристичні маршрути прокладаються таким чином, щоб побачити й унікальні острови Чилійського архіпелагу, які також включені до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. А на острові Чилое увагу туристів привертають унікальні дерев'яні церкви XVI ст. періоду іспанської колонізації країни [4]. Проте архітектура церков суттєво відрізняється від типового стилю іспанської колоніальної архітектури. Побудовані церкви з місцевої деревини і зберегли свою автентичність дотепер.

Аналіз діяльності українських туроператорів показав, що далеко не усі вони просувають на українському ринку туристичні маршрути до зазначених вище країн. Проте існують цікаві експедиції до Чилі, що розроблені і втілюються у життя туристичною фірмою «Каліпсо Україна» і пропонують відвідати майже усі туристичні об'єкти спадщини Чилі [5]. А найбільш повно представлена Данія в турах туристичної фірми «Феєрія мандрів» [2].

Отже, дві країни – Данія і Чилі – є прикладом використання Спадщини ЮНЕСКО в туристичних подорожах. Незважаючи на те, що сучасний туризм в цих країнах відносно молоде явище, урядами здійснюються дієві заходи щодо поєднання охорони і раціонального використання унікальних об'єктів в туризмі.

Список використаних джерел:

1. Всесвітня спадщина ЮНЕСКО в Данії. URL: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/dk> (дата звернення 26.11.2020).
2. У Данському королівстві насправді все гаразд. URL: <https://feerie.com.ua/ua/country/denmark> (дата звернення 26.11.2020).
3. International Tourism Highlights 2019 Edition. URL: https://tourlib.net/wto/WTO_highlights_2019.pdf (дата звернення 28.11.2020).
4. Всесвітня спадщина ЮНЕСКО в Чилі. URL: <http://whc.unesco.org/en/statesparties/cl> (дата звернення 26.11.2020).
5. Каліпсо Україна. URL: <https://www.kalipsoua.com/world/chili2> (дата звернення 28.11.2020).